

I. ÉPÍTÉSZETI MŰSZAKI LEÍRÁS - kivonat

1. Helyszín, beépítés

A tervezéssel érintett ingatlan jelenleg beépítetlen, egy része korábban temetőként funkcionált. A környék kialakult család házas beépítési módja mellett az elmúlt években, a délkeleti szomszédságban jelentek meg nagyobb léptékű társasházi tömbök.

A kialakult léptékekhez kétféleképpen próbálunk igazodni; a lakópark irányából lezártan, a családi házak felé pedig nyitottan egy belső udvaros, az egyes épületszárnyakat elkülönítő és ugyanakkor mégis összefogó beépítési megoldást javasolunk.

Fontos szempontnak tartjuk, hogy az épület alapterületi méretei ellenére a lehetőség szerint legjobban igazodjon a kialakult beépítéshez. Ezt a célt nagyban elősegíti az említett elrendezés. Lehetőséget teremt ugyanakkor arra, hogy a lakószobákat kivétel nélkül a legkedvezőbb délkelet és délnyugati irányba tájoljuk.

Az épület bejárati – főhomlokzata az Alacskai út felől tárul fel, szükséges mértékben visszahúzva az út zajától és porától. Erős, és egyben érthető funkcionális kötöttség a gazdasági-kiszolgáló illetve a gépkocsi forgalom mellékutcáról történő megközelítése.

Ez a két alapvető elv határozta meg az építési helyen belül az épület elhelyezkedését, fő irányait.

2. Építészeti kialakítás, funkció

A tervezett idősek otthona két egymáshoz szervesen illeszkedő tömegből épül fel.

Egyik, az irodai szárnyat is magába foglaló Alacskai útra merőleges hosszanti épület, melyhez C alakban egy belső udvart kialakítva csatlakozik a túlnyomórészt lakószobákat magába foglaló épültrész.

A házat időtálló kisméretű klinkertégla burkolja, mely homlokzati elemet önmagában is elegendőnek ítéltük meg. Egyetlen, a homlokzat díszítéssel történő gazdagítását tartottuk célszerűnek, a lakószobák előtt megjelenő pillérkvintettet, melyeknek funkcionális szerepük az azokra felfutó növényzetnek hátszerkezetként szolgálni. Mindemmellett árnyékolást biztosítanak a keletről és nyugatról alacsonyan érkező napsugarak ellen.

Fontosnak érezzük a természet, a zöld ilyen módon történő közelítését a lakószobákhoz, kimondottan azon emberek számára, akiknek lehetetlenné vált, hogy egy sétát tegyenek a kertben.

Az épület - a benne lévő funkciókat tekintve - szintenként és épületszárnyanként tagolható.

A pinceszint az ellátás-kiszolgálás-közműfogadás szintje. A tárolási funkciók itt kaptak helyet.

Ezen a szinten biztosítottuk a személyzeti öltözőket

Megközelítése önálló, zárható, kétkarú lépcsőn át, illetve a felvonókkal lehetséges.

A földszinten kapott helyet a demens részleg, az igazgatás és adminisztrációs tevékenységet kiszolgáló irodák, valamint az egész intézményt ellátó konyhaüzem.

Az épület földszintje a megérkezés és az összegyűlés tereinek szintje. Az előcsarnok -étterem térsor elválasztva, vagy akár egy térként összenyitva is szolgálhatja az igényeket, a rendezvények sokféleségének adhat teret.

Fontos szempont volt, hogy a ház átlátható legyen, ezzel is oldottabbá, családi hangulatúvá téve a relatíve nagyméretű tömegek megjelenését.

Az emeletre kerültek a magukat ellátni nem tudó és az önellátó idősök lakószobái.

A házat két, ellentétes pontján lévő lépcsőház szolgálja ki, kapcsolódó személy illetve teher szállítására is alkalmas felvonóval.

Udvar

Az épületet félátriumos belső udvar köré szerveztük.

Félátrium két szempontból is; a bejárat melletti étterem üveghomlokzatán keresztül horizontálisan kapcsolódik a külső udvarhoz, a konyha-személyzeti étterem egyszintes tömege pedig vertikális kapcsolatot teremt a tájolás szerint kedvező irányból. Kedvezőnek tartjuk az északnyugati – közvetlen sugárzással nem terhelő fény beengedését az átriumba.

Imaterem

Az elvonulásnak, meditatív tevékenységeknek, a vallásgyakorlásnak szintén kiemelt jelentőséget tulajdonítottunk, mely a belső udvarra néző imaterem megfogalmazásában rajzolódik ki. A népi építéshez visszanyúló áttört építészeti elemek visszafogott kezelésével próbáltuk kifejezni az egyes Magyarországon elterjedt vallások liturgiai elemeit — akár csak utalásszerűen is.

A hármas osztás, a körüljárható szentély, az ikonosztáz szerűen megjelenő fal, valamint a sima felületek mind apró jelek, melyek rejtetten utalnak a tér funkciójára. Ami viszont egyező és mindenféle vallásnál nyomon érhető eleme, a fény játéka esetünkben is különös jelentőséggel bír.

Az átrium meghatározó eleme az imaterem áttört tömege.

Innen, mint kiindulási pontból a belső udvar folyamatosan emelkedő hatást mutat, melyet az udvar bútorain kívül a növényzet erősít; három különböző fa (kőris, juhar és hárs) eltérő növekedési üteme az idő során az emberi fejlődés allegóriájaként rajzolja ki az élet egyes szakaszait. Arnyékukban megpihenni, szemlélni a fatörzsek „ráncait”, vagy a lombkoronában fürkészni egy-egy odaszoktatott rozsdafarkú vagy éppen fecske mozgását egy idős embernek szórakoztató kikapcsolódást nyújt.

A kellemes, igazi átriumos érzethez pedig elengedhetetlen a víz, amely esetünkben egy másfél méter széles feszített tükrű bronzlemezzel burkolt tóban tükrözi vissza a nap sugarait.

A gyülekezés és az elkülönülés terei

A közösségi terek finom hálója szövi át a tervezett létesítményt. Elválasztott szerepük a tagoltságot, a teresedést, az egyidőben többféle tevékenység jelenlétét szolgálja. A társalgókat, foglalkoztatókat különböző épületszárnyakban alakítottuk ki, lehetőség szerint úgy elosztva, hogy a lakószobákhoz mindenhol szervesen kapcsolódhassanak. Ilyen módon ezek a társalgók hivatottak egy újabb életteret – családi házas hasonlaltal élve – a nappalit megjeleníteni a napi tevékenységek egyik lehetséges színteréül.

Az étterem a belső kerttel közvetlen, az udvarral közvetett kapcsolatban is van, remek helyet biztosítva a ház egészét érintő eseményekhez. Az éttermet közös tálaló szolgálja ki, az intézmény dolgozói tálcás rendszerrel étkeznek, a demenseknek pedig felszolgálják az ételt.

Gazdasági, kiszolgáló rész

Funkcionálisan teljesen elkülönítve, az épület kevésbé jó tájolású szárnyába terveztük a konyhaüzemet és az azt kiszolgáló helyiségek, raktárak sorát. A dolgozó öltözőiről, műhelyekről és raktárakról pedig ezen gazdasági szárny alápincézett területén gondoskodunk. Itt kap helyet az épületet kiszolgáló gépészet központja, valamint a halottas kamra is.

Irodák, közös funkciók

Az irodai és igazgatási részleg jól elkülönítetten az épület délnyugati szárnyában helyezkedik el. A jellemzően kétfős irodák a dolgozók napi tevékenységét hivatottak kiszolgálni, csak a szükséges mértékben kapcsolódnak az Otthonhoz.

A közösségi terek egymásba nyitásával lehetőséget teremtenek nagyobb rendezvények lebonyolítására, melyet a félátriumos elrendezés a nyitható portálokkal még fokozottabbá tesz.

3. Tömegalakítás, homlokzati megjelenés

Az épület homlokzatain időtálló, rendszeres gondozás nem igénylő anyaghasználatot alkalmaztunk. Ugyanakkor valljuk, hogy egy ilyen intézményben a természetes anyagok jelentősége megengedi hogy visszafogottan bár, de használjuk azokat. A teraszok előtti sávban húzódó ötös csoportokba rendezett téglá 14x29 cm-es fapillérek a majdan rajtuk futtatott borostyánnal ezen meleg és otthonos hatást kívánják erősíteni.

A nyílászárók acél és anyagában színezett műanyag szerkezetűek, időjárás elleni védelmükről a hosszan kinyújtott — egyben árnyékolást is biztosító — fémlemezfedésű alacsony hajlású tető gondoskodik.

A magastető a környékbeli házakon is használt szalagcserép fedésű, oromfalas kialakítással, Fontosnak tartottuk, hogy az épület léptéke illeszkedjen a környék kialakult beépítéséhez, megjelenése csak a szükséges mértékben tükrözze Otthon jellegét.

2007 szeptember 22.

a szerzők